

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін



НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт
освітня програма Фізична культура і спорт
другого (магістерського) рівня вищої освіти

**Івано-Франківськ
2021 рік**

Наскрізна програма практики зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» другого (магістерського) рівня вищої освіти. Івано-Франківськ, 2021. 27 с.

Укладач: П'ятничук Г.О.

Рекомендовано до друку Вченою Радою факультету фізичного виховання і спорту (протокол №1 від 27.08.2021 року).

Рецензенти:

Полатайко Ю.О., доктор біологічних наук, професор кафедри спортивно-педагогічних дисциплін ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Випасняк І.П., доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор кафедри теорії і методики фізичної культури ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

ЗМІСТ

1. Загальні положення (вступ; мета і завдання практичної підготовки студентів)	4
2. Вимоги до організації і проведення практик (структура практичної підготовки у підрозділі: види практик, послідовність проходження, кількість кредитів (годин) на кожен вид)	8
2.1 Організація практик	8
2.2 Бази практик	11
2.3 Форми контролю. Підведення підсумків практики	11
3. Програми практик	14
3.1 Педагогічна практика (виробнича) у ДЮСШ	14
3.2 Педагогічна практика (виробнича) асистентська	15
3.3 Науково-дослідна практика	22
Рекомендована література	28

1. Загальні положення

Наскрізна програма практики – це основний навчально-методичний документ, що регламентує мету, зміст і послідовність проведення практики для студентів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт», факультету фізичного виховання і спорту ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» на визначених базах практики, підведення підсумків практики студентів і містить рекомендації щодо видів, форм і методів контролю якості підготовки (рівня знань, умінь та навичок), які студенти мають отримувати під час проходження практики за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Наскрізним педагогічним принципом, що визначає професійну програму майбутнього тренера-викладача закладу вищої освіти є принцип зв'язку теорії з практичною діяльністю. Наскрізну програму практики спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» розроблено у відповідності до Закону України «Про вищу освіту», до «Положення про організацію та проведення практики у Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» від 27 листопада 2019 р. і відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року, навчального плану спеціальності, освітньо-професійній програмі, державним стандартам, інструкції з охорони праці та навколишнього середовища. Наскрізна програма враховує побажання стейкхолдерів, висловлених під час методичних нарад, зустрічей.

Практика студентів є невід'ємною складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» і спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих студентами за час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь, формування та розвиток у студентів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» професійного вміння приймати самостійні рішення в умовах конкретної професійної ситуації, оволодіння сучасними методами, формами організації праці, знаряддями праці в галузі їх майбутньої спеціальності викладача закладу вищої освіти, визначених ОП підготовки фахівців спеціальності 017 «Фізична культура і спорт»

Наскрізна програма забезпечує:

1) цілісність професійної підготовки студента як викладача закладу вищої освіти, визначеної змістом професійної діяльності, тобто дидактично обґрунтовану послідовність процесу формування у студентів системи професійних умінь та навичок відповідно до функціональної діяльності;

2) оптимальний зв'язок змісту практики із змістом з навчального плану;

3) послідовне розширення кола умінь та навичок, їх поступове ускладнення при переході від одного виду практики до іншого;

4) безперервність і наступність практики при одержанні потрібного достатнього обсягу практичних знань і умінь;

Можна виокремити загальні принципи проходження практики студентами спеціальності 017 «Фізична культура і спорт»:

- ✓ органічний зв'язок теорії з практикою;
- ✓ відповідності цілей навчання запитам суспільної практики;

- ✓ творчого володіння досягненнями педагогіки і передовим досвідом викладання;
- ✓ єдність навчання і виховання;
- ✓ свідомість і активність студентів;
- ✓ самостійність студентів у навчанні;
- ✓ науковість, професійна спрямованість навчання і зв'язок його з виробництвом;
- ✓ свідомого і міцного оволодіння знаннями, уміннями і навичками;
- ✓ планування і системності (систематичності);
- ✓ вибору і застосування доцільних засобів і методів навчання;
- ✓ відповідності організованої форми спільної діяльності викладача і студентів змістовній стороні цієї діяльності (зміст, методи, засоби і результати навчання);
- ✓ колективного характеру навчання і врахування індивідуальних особливостей студентів;
- ✓ перевірки і самоперевірки результатів навчання на основі регулятивних рішень.

Наскрізна програма дає повну уяву про всю систему практичної підготовки зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт».

Метою практики є оволодіння студентами спеціальності 017 – «Фізична культура і спорт» факультету фізичного виховання і спорт сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них, на базі одержаних у вищому навчальному закладі знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних умовах навчального закладу, потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Метою практики є здобуття студентами навичок професійної діяльності викладача закладу вищої освіти.

Практика має велике значення для підготовки та формування фахівця – викладача закладу вищої освіти, і дає змогу:

- Формування у студентів систему педагогічно-професійних знань, умінь, навичок, необхідних для виконання функціональних обов'язків викладача фізичного виховання ВНЗ.
- Формування навичок творчого, науково-педагогічного та методичного пошуку, оволодіння ефективними інноваційними педагогічними та інформаційними технологіями; формами і методами, навчальної та науково-дослідної роботи зі студентами.
- Формування вміння вибирати засоби і методи для вирішення освітніх, оздоровчих і виховних завдань в умовах різних форм фізичного виховання студентської молоді.
- Оволодіння методами і формами педагогічної діагностики, педагогічного прогнозування та планування навчально-виховного процесу ВНЗ.
- Навчити студентів використовувати дослідницькі методи з вивчення фізичного розвитку, оцінки функціонального стану та соматичного здоров'я, рівень фізичної підготовленості, термінових адаптаційних реакцій організму на

фізичне навантаження, збирати емпіричний матеріал для написання магістерських робіт.

- Формування особистісних рис, соціальне та професійно значущих якостей, світоглядної та громадянської позиції.
- Розвиток вмінь аналізувати та оцінювати свою діяльність, а також корегувати її на основі рефлексії, піклуватися про професійне самовдосконалення.
- Засвоєння технології планування роботи кафедр фізичного виховання та ознайомлення з діяльністю спортивних клубів.
- Формувати в майбутніх викладачів педагогічні вміння і навички, що сприяють розвитку професійних якостей викладача, потреби в педагогічній самоосвіті;
- Сприяти становленню особистості студента-практиканта;
- Формувати вміння проводити дослідницьку роботу.

Відповідно до навчального плану підготовки спеціалістів за спеціальністю 017 – Фізична культура і спорт передбачено наступні види практик (табл. 1).

У наскрізній програмі з кожного виду практики подано: мету і завдання, бази практики, перелік звітної документації, методи перевірки рівня знань, умінь, навичок, яких досягли студенти.

Структура наскрізної програми практики студента чітко відображає Стандарти вищої освіти спеціальні цілі та завдання з навчання, які тісно пов'язані із завданнями і практичною роботою в конкретній галузі діяльності баз практики.

Під час практики студенти спеціальності 017 – «Фізична культура і спорт» повинні знати:

- найважливіші законодавчо-нормативні освітні документи;
- самостійно виконати індивідуальний план проходження практики;
- сумлінно і своєчасно складати навчально-методичну документацію і подавати її на затвердження і перевірку керівникам практики, підготувати відповідну звітну документацію;
- виконувати вимоги керівника практики, адміністрації ВНЗ, викладачів фізичного виховання на об'єкті практики, дотримуватися правил внутрішнього розпорядку ВНЗ;
- ознайомитись та проаналізувати процес фізичного виховання на базі практики;
- вивчити специфіку реалізації державних і регіональних програм з фізичного виховання та масової фізичної культури;
- особисто готуватися до проведення навчальних занять та інших доручених заходів серед студентської молоді;
- навчитися контролювати фізичний стан, рівень соматичного здоров'я та фізичний розвиток студентів;
- опанувати навиками проведення професійно-прикладної фізичної підготовки, організації дозвілля студентської молоді;
- ознайомитися з передовим педагогічним досвідом організації фізичного виховання та вдосконалити свою педагогічну майстерність;
- провадити аналіз спеціалізованої літератури, продовжити і завершити

наукові дослідження, пов'язані із тематикою магістерської роботи;

- ознайомитися з сучасними інформаційними технологіями в сфері фізичного виховання та діяльністю наукових бібліотек тощо.

- методи формування навичок самостійної роботи й розвиток творчих здібностей і логічного мислення студентів.

Специфіка мінімальних вимог щодо компетентності випускника та її оцінки розроблена на підставі затвердженої та введеної в дію наказом Міністерства освіти і науки України, освітньо-кваліфікаційної характеристики за участю всіх акціонерів освіти, враховуючи побажання стейкхолдерів.

Проведення кожного виду навчальної практики студентів забезпечено супровідними матеріалами, а саме: робочими програмами, інструктивно-методичними матеріалами, переліком конкретних завдань щодо змісту етапів практики, оформлення звітної документації, критеріями оцінювання, що дозволяють студентам впевнено й успішно виконувати цей вид діяльності.

На основі наскрізної програми практики факультет фізичного виховання і спорту затверджує робочі програми відповідних видів практики спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» згідно з термінами практики. Робочі програми практики студентів входять до комплексу основних навчально-методичних документів, які реалізують завдання освітньо-професійної програми підготовки і освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівців за напрямом освіти та відповідають їх змісту щодо практичних знань і навичок.

2. Вимоги до організації і проведення практик (структура практичної підготовки: види практик, послідовність проходження, кількість кредитів (годин) на кожен вид)

2.1. Організація практик

Види та обсяг практик визначаються стандартами вищої освіти, освітньо-професійною програмою підготовки фахівців другого (магістерського) освітнього рівня вищої освіти, що відображається відповідно в навчальних планах і графіках навчального процесу.

Для спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» передбачені наступні види практик:

Таблиця 1

Назва практики	Напрямок підготовки, спеціальність	Курс	Семестр	Кількість тижнів	Кількість годин		Форма контролю
					всього	ЄКТС	
Педагогічна практика (виробнича) у ДЮСШ	017 «Фізична культура і спорт»	1	2	4 тижні	180	6,0	залік
Педагогічна практика (виробнича) асистентська	017 «Фізична культура і спорт»	2	3	4 тижні	180	6,0	залік
Науково-дослідна практика, магістерська робота(проект)	017 «Фізична культура і спорт»	1,2	1-3	8 тижнів	450	15,0	залік

На основі наскрізної програми практики студентів щорічно розробляються або пере затверджуються робочі програми відповідних видів практики. Для студентів та керівників практики від навчального закладу та бази практики робочі програми практики студентів є основним навчально-методичним документом, на підставі якого розробляються інші методичні документи.

Відповідальність за організацію, проведення і контроль практики покладається на ректора університету. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням в університеті здійснює керівник практики університету.

Безпосереднє навчально-методичне керівництво і виконання програми практики забезпечує кафедра спортивно-педагогічних дисциплін разом з керівниками від баз практики. До керівництва практикою студентів залучаються досвідчені викладачі кафедри, а також декан та його заступники.

Організаційними заходами, що забезпечують підготовку та порядок проведення практики для студентів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» є:

- призначення керівників практики;

- укладання угоди на проведення практики між ЗВО, організацією, установою;
- направлення студентів на бази практики;
- складання тематики індивідуальних завдань на практику за погодженням з базою практики;
- повідомлення про прибуття студента на практику;
- підготовка форм звітної документації за результатами проведення практики.

Наказом керівника закладу вищої освіти про проведення практики студентів визначається:

- місце та терміни проведення практики;
- склад студентських груп;
- відповідальний керівник за організацію практики та оформлення підсумкового звіту за її результатами;
- посадова особа, на яку покладено загальну організацію практики та контроль за її проведенням (проректор з науково-педагогічної роботи, декан факультету, заступник декана).

Керівник практики структурного навчального підрозділу університету здійснює такі заходи:

- перед початком практики контролює підготовленість баз практики та проводить необхідну підготовчу роботу до прибуття студентів-практикантів;
- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед від'їздом студентів на практику: інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки, надання студентам-практикантам необхідних документів, робочої програми практики, щоденника, календарного плану, індивідуального завдання, методичних рекомендацій тощо);
- повідомляє студентам про систему звітності з практики, прийняту кафедрою;
- у складі комісії приймає заліки з практики;
- подає завідувачу кафедри письмовий звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо її поліпшення та відомість про підсумки практики студентів.

Керівник-методист практики від кафедри:

- у тісному контакті з керівником практики від бази практики забезпечує високу якість її проходження ;
- розробляє тематику індивідуальних завдань, яка враховує передбачувані теми дипломних робіт (проектів);
- узгоджує з керівником практики від навчального закладу (організації, установи) індивідуальні завдання з урахуванням особливостей місця практики; – бере участь у розподілі студентів за місцями практики;
- відслідковує своєчасне прибуття студентів до місць практики;
- контролює виконання студентами-практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку, веде або організовує ведення табеля відвідування студентами бази практики.

Керівник практики від бази практики:

- контролює забезпечення нормальних умов праці і побуту студентів та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці і техніки безпеки;
- здійснює контроль за виконанням програми практики та строками її проведення;
- надає методичну допомогу студентам під час виконання ними індивідуальних завдань і збору матеріалів до випускної роботи;
- проводить обов'язкові консультації щодо обробки зібраного матеріалу та його використання для звіту про практику, а також у випускній роботі;
- інформує студентів про порядок надання звітів про практику;
- приймає захист звітів студентів про практику у складі комісії, на підставі чого оцінює результати практики студентів, атестує їх і виставляє оцінки в залікові книжки;
- здає звіти студентів про практику на кафедру.

Розподіл студентів на практику проводиться керівником практики структурного навчального підрозділу з урахуванням ринку праці, зокрема замовлень на підготовку фахівців і їх майбутнього місця роботи після закінчення навчання.

На початку практики студенти повинні ознайомитися з правилами внутрішнього трудового розпорядку бази практики, порядком отримання документації та матеріалів. При зарахуванні студентів на штатні посади на час проходження практики на них розповсюджуються законодавство про працю та правила внутрішнього трудового розпорядку навчального закладу (установи). На студентів, не зарахованих на штатні посади, також розповсюджуються правила внутрішнього трудового розпорядку.

Бази практик в особі їх перших керівників разом з університетом несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики студентів. Обов'язки безпосередніх керівників, призначених базами практики, зазначені в окремих розділах договорів на проведення практики.

Права та обов'язки студентів

Студенти-практиканти університету зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики (відповідного підрозділу), керівників-методистів направлення, методичні матеріали (методичні вказівки, щоденник, індивідуальне завдання), консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;
- вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно здати матеріали практики, та у зазначені терміни скласти диференційований залік з практики.

Студенти-практиканти мають право:

- за наявності вакантних місць студенти можуть бути зарахованими на штатні посади.

При цьому не менше 50 відсотків часу відводиться на загальнопрофесійну підготовку за програмою практики;

- повторного проходження практики у разі відсутності на базі практики з поважної причини за умови надання відповідних документів та за рішенням керівництва підрозділу університету;

- на проходження практики за майбутнім місцем працевлаштування, якщо вони навчаються в університеті за цільовим направленням;

- проходити практику на випускному курсі за майбутнім місцем працевлаштування (за умови представлення документів про своє працевлаштування після закінчення університету).

2.2 Бази практик

Практика студентів факультету фізичного виховання і спорту проводиться на базах практики, які забезпечують виконання у повному обсязі робочих навчальних планів і робочих програм практик. У своєму складі бази практик мають фахівців

- викладачів-методистів, які виконують роботи відповідно до профілю підготовки студента.

Місцем проведення практики є: кафедра спортивно-педагогічних дисциплін, кафедра теорії і методики фізичної культури, кафедри університету, а також ДЮСШ м. Івано-Франківськ згідно укладених договорів.

З базами практики завчасно укладають угоди на її проведення. Тривалість дії угоди погоджується договірними сторонами. Вона може визначатися на період конкретного виду практики або до п'яти років.

Студенти можуть самостійно з дозволу відповідних кафедр, комісій підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання.

2.3. Форми контролю. Підведення підсумків практики

Студенти зобов'язані виконувати установлений на базі практики режим праці. Контроль за початком і закінченням роботи покладається на старост груп і відповідальних осіб бази практики. Основною формою контролю за діяльністю студентів-практикантів є самоконтроль у вигляді систематичного ведення щоденника практики і чіткого дотримання виконання індивідуального плану. Видом контролю є самоконтроль.

Щотижневою формою контролю є перевірка керівником практики щоденників студентів і ознайомлення з усіма опрацьованими матеріалами. Підсумкова звітність має на меті узагальнення результатів, отриманих за термін проходження практики.

Після закінчення терміну практики студенти звітують перед кафедрою, відповідним підрозділом про виконання індивідуального завдання.

Загальна форма звітності студента за практику – це подання письмового звіту, підписаного і оціненого безпосередньо керівником бази практики, в друкованому та електронному вигляді. Звіт в електронному вигляді разом з іншими документами, встановленими навчальним закладом (щоденник,

характеристика та ін.), подається на рецензування керівнику практики від навчального закладу. Після доопрацювання та остаточного погодження з керівником практики звіт в друкованому вигляді разом з іншими документами подається на захист.

Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції, список використаної літератури та інші.

Звіт з практики захищається студентом в комісії, призначеній завідувачем кафедрою або заступником декана. До складу комісії входять керівник практики підрозділу університету (кафедри), керівники-методисти практики від кафедр і, за можливості, від баз практики, викладачі кафедри, які викладали практикантам спеціальні дисципліни.

Підсумки практики підводяться на засіданні кафедри:

- підведення підсумків роботи практикантів;
- виявлення досягнень і недоліків у їхній роботі;
- оцінка рівня теоретичної і практичної підготовленості студентів до роботи за спеціальністю;
- оцінка якості роботи з організації практики її керівниками;
- визначення заходів, спрямованих на подальше поліпшення практики.

Підсумки практики заслуховуються вченою радою факультету фізичного виховання і спорту не менше одного разу протягом навчального року.

Загальна оцінка за практику – 100 балів. Критерії оцінювання визначені у програмах практик і відповідають відповідній шкалі оцінювання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в індивідуальний навчальний план (залікову книжку) студента за підписами керівника-методиста від кафедри та враховується стипендіальною комісією при

визначенні розміру стипендії. Студент, який не виконав програму практики, отримав незадовільний відгук на базі практики, незадовільну оцінку за практику, відраховується з університету. Якщо програма практики не виконана студентом з поважної причини, то навчальним закладом надається можливість студенту проходження практики повторно у пізніший термін (в межах графіку навчального процесу).

3. Програми практик

3.1. Педагогічна практика (виробнича) у ДЮСШ

Мета і завдання практики:

Педагогічна практика (виробнича) у ДЮСШ спрямована на набуття студентами практичних навиків у роботі, закріплення та поглиблення ними теоретичних знань у сфері фізичної культури і спорту; опанування навиками практичної роботи стосовно самостійного вирішення питань, пов'язаних з організацією діяльності установ та організацій сфери фізичної культури і спорту; ознайомлення з організаційними формами і можливостями фізичної культури і спорту; усвідомлення відповідальності і вимог, які ставляться до професії тренера; реалістичного підходу до майбутньої професійної діяльності. Поставлена мета досягається шляхом:

1) ознайомлення студентів зі структурою і змістом роботи в державних спортивних організаціях — СДЮШОР, ДЮСШ, ШВСМ, що є базами практики;

2) створення цілісного уявлення про зміст і характер тренерської діяльності (організаційна, виховна, навчально-спортивна, науково-дослідна, 2 адміністративно-господарча, суддівська та представницька);

3) формування стійких навичок з організації, планування та проведення навально - тренувального процесу, а також контролю за його ефективністю;

4) навчання студентів передових методів організації і планування діяльності тренера з обраного виду спорту.

Компетентності та програмні результати практики:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК6. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК1. Здатність до критичного осмислення проблем у сфері фізичної культури і спорту, оригінального мислення та проведення досліджень.

СК2. Здатність розробляти та реалізовувати інноваційні проекти у сфері фізичної культури і спорту.

СК4. Здатність управляти робочими або навчальними процесами у сфері фізичної культури та спорту, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.

СК5. Здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури та спорту у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

СК8. Здатність впроваджувати у практичну діяльність результати

наукових досліджень, спрямованих на вирішення прикладних завдань у сфері фізичної культури і спорту.

Програмні результати практики:

1. Приймати ефективні рішення щодо вирішення проблем у сфері фізичної культури та спорту, генерувати та порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та ресурсні потреби.

2. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань фізичної культури та спорту до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

3. Застосовувати для пояснення практичних ситуацій та вирішення конкретних практичних завдань у сфері фізичної культури і спорту сучасний понятійний апарат, наукові концепції теорії та технології.

Завдання практики:

1. Формування практичних умінь та використання у підготовці спортсменів методичних положень, які відповідають принципам системи спортивного тренування:

- побудова тренувального заняття;
- планування мікро- і мезоструктур тренувального процесу спортсменів у залежності від завдань та періодів макроциклу;
- підбір ефективних засобів та методів тренувального процесу;
- індивідуалізація процесу фізичної, технічної, тактичної та психологічної підготовки в залежності від індивідуальних особливостей, віку та кваліфікації спортсмена;
- управління динамікою тренуваності та набуття спортивної форми;
- проведення поточного та етапного контролю рівня підготовки спортсменів.

2. Удосконалення навичок психолого-педагогічної майстерності професії тренера:

- особиста демонстрація техніки спортивної вправи;
- застосування засобів опосередкованої наочності;
- керівництво спортивною групою в процесі тренувального заняття;
- застосування методів суворо-регламентованої вправи в тренувальному процесі;
- проведення виховної роботи та вміння спрямовувати процеси самовиховання спортсменів;
- керувати станом тренуваності спортсмена;
- аналізувати та узагальнювати практичний досвід;
- спілкуватися зі спортивними функціонерами та громадськістю;
- організовувати та проводити спортивні змагання, свята

3.2 Педагогічна практика (виробнича) асистентська

Метою практики є формування у студентів організаторських умінь, навичок безпосереднього проведення у ВНЗ навчальних занять з фізичного виховання та спортивних дисциплін, спортивних секцій, туристичних походів, спортивних змагань, козацьких забав, елементарних навичок науково-дослідної роботи, уточнення і поглиблення професійних інтересів

майбутніх тренерів-викладачів.

Компетентності та програмні результати практики:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК1. Здатність до критичного осмислення проблем у сфері фізичної культури і спорту, оригінального мислення та проведення досліджень.

СК2. Здатність розробляти та реалізовувати інноваційні проєкти у сфері фізичної культури і спорту.

СК4. Здатність управляти робочими або навчальними процесами у сфері фізичної культури та спорту, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.

СК6. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії для успішної професіоналізації у сфері фізичної культури і спорту.

СК7. Здатність планувати, організовувати та здійснювати самостійні наукові дослідження з проблем фізичної культури і спорту.

СК9. Усвідомлювати принципи професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання.

СК10. Здатність здійснювати захист прав інтелектуальної власності та комерціалізувати результати досліджень та інноваційної діяльності у сфері фізичної культури і спорту.

Програмні результати практики:

5. Розробляти і викладати спеціалізовані навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.

6. Відшукувати необхідну інформацію у науковій літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію.

8. Організовувати ефективну роботу колективу, спрямовану на досягнення визначених цілей з урахуванням економічних, правових та етичних аспектів.

10. Розробляти та організовувати заходи з популяризації серед різних груп населення сучасних знань про окремі напрямки фізичної культури і спорту.

Завданнями практики є:

1. Формування у студентів систему педагогічно-професійних знань, умінь, навичок, необхідних для виконання функціональних обов'язків викладача фізичного виховання ВНЗ.

2. Формування навичок творчого, науково-педагогічного та методичного пошуку, оволодіння ефективними інноваційними педагогічними та

інформаційними технологіями; формами і методами, навчальної та науково-дослідної роботи зі студентами.

3. Формування вміння вибрати засоби і методи для вирішення освітніх, оздоровчих і виховних завдань в умовах різних форм фізичного виховання студентської молоді.

4. Оволодіння методами і формами педагогічної діагностики, педагогічного прогнозування та планування навчально-виховного процесу ВНЗ.

5. Навчити студентів використовувати дослідницькі методи з вивчення фізичного розвитку, оцінки функціонального стану та соматичного здоров'я, рівень фізичної підготовленості, термінових адаптаційних реакцій організму на фізичне навантаження, збирати емпіричний матеріал для написання магістерських робіт.

6. Формування особистісних рис, соціальне та професійно значущих якостей, світоглядної та громадянської позиції.

7. Розвиток вмінь аналізувати та оцінювати свою діяльність, а також корегувати її на основі рефлексії, піклуватися про професійне самовдосконалення.

8. Засвоєння технології планування роботи кафедр фізичного виховання та ознайомлення з діяльністю спортивних клубів.

Організація та проведення практики

Сучасний етап розвитку системи освіти характеризується пошуком нових форм і методів професійно-педагогічної підготовки майбутніх тренерів-викладачів закладів освіти. Важливе місце серед них посідає педагогічна практика. Особливості цієї діяльності полягають у тому, що вона спрямована на конкретну професіоналізацію та збільшує можливості самореалізації майбутніх викладачів, мобілізує особистісний потенціал та виявляє приховані здібності студента, забезпечує появу ідей у ситуації вирішення педагогічної проблеми, допомагає усвідомленню та почуттю задоволення від власної діяльності.

Особливістю педагогічної (виробничої) практики є те, що саме у її процесі відбувається найбільш інтенсивне ознайомлення з усіма аспектами майбутньої роботи, проявляється критичне та осмислене ставлення до дисциплін, що вивчаються, включаються механізми педагогічної рефлексії, формуються основи професійної самооцінки. Тобто важливою складовою частиною професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів закладів вищої освіти є педагогічна практика (виробнича) у ДЮСШ, педагогічна практика (виробнича) асистентська передбачена навчальним планом факультету на I та II курсі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт».

Умовою успішного проходження педагогічної практики (виробничої) є оволодіння студентом змістом фундаментальних педагогічних дисциплін, методикою викладання. Під час педагогічної практики (виробничої) поглиблюються і закріплюються знання студентів спеціальності 017 – «Фізична культура і спорт», а також виробляються навички педагогічної праці, удосконалюються сформовані елементарні методичні уміння. Студенти вчаться спостерігати й аналізувати заняття, творчо використовувати досвід кращих

тренерів-викладачів та викладачів університету. У процесі педагогічної (виробничої) практики майбутні викладачі оволодівають умінням проводити лекції та практичні заняття, використовуючи ефективні методи і прийоми навчання як систему цілеспрямованих дій для організації пізнавальної і практичної діяльності студентів. Педагогічна(виробнича) практика створює сприятливі умови для подальшого розвитку, закріплення і удосконалення педагогічних вмінь, сформованих у процесі попереднього теоретичного та практичного навчання у вузі.

Програма педагогічної (виробничої) практики студентів факультету спеціальності 017 «Фізична культура і спорт». розроблена відповідно до до «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» від 8 квітня 1993 р. і відповідно до Закону України «Про вищу освіту», «Положення про організацію та проведення практики у Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» від 27 листопада 2019 р. і відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року, Указу Президента України від 04.07.2005 № 1013/2005 «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні», положень Концепції досконалості Європейського фонду управління якістю, вимог Міжнародного стандарту якості ISO серії 9000, Наскрізної програми практики спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» факультету фізичного виховання і спорту, освітньо-професійним програмам, освітньо-кваліфікаційним характеристикам, державним стандартам, інструкції з охорони праці та навколишнього середовища. Програма враховує практичні побажання стейкхолдерів (директорів ДЮСШ, викладачів-методистів), висловлені під час методичних нарад на останньому етапі практики, на якому аналізуються і оцінюються результати педагогічної практики студентів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт». Вона враховує знання, отримані студентами з курсів «Теорія і методика викладання спортивних дисциплін у закладах вищої освіти», «Спортивно-педагогічне вдосконалення у сучасних індивідуальних видах спорту», «Теорія і методика спортивної підготовки», «Спортивно - педагогічне вдосконалення у сучасних командних видах спорту» та ін. Педагогічна(виробнича) практика є органічною складовою підготовки студентів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт».

Під час педагогічної (виробничої) практики студент виконує обов'язки тренера-викладача-асистента та помічника академнаставника. Праця студентів на штатних посадах здійснюється без оплати. Під час практики студенти можуть залучатися адміністрацією для надання допомоги базі практики, але характер усієї праці має відповідати профілю навчання і за тривалістю не заважати виконанню навчальних завдань.

Структура проведення практики

Назва практики	Напрямок спеціальності	Курс	Семестр	Кількість тижнів	Кількість		Форма контролю
					годин	кредитів	
Педагогічна практика (виробнича) у ДЮСШ	017 «Фізична культура і спорт»	1	2	4 тижні	180	6,0	залік
Педагогічна практика (виробнича) асистентська	017 «Фізична культура і спорт»	2	3	4 тижні	180	6,0	залік
Науково-дослідна практика, магістерська робота(проект)	017 «Фізична культура і спорт»	1,2	1-3	8 тижнів	450	15,0	залік

Науково- педагогічна (виробнича)практика складається з трьох етапів:

I етап – підготовчий. На цьому етапі здійснюється аналіз організаційно-функціональних особливостей бази практики та розробляються дидактично-методичні матеріали до майбутніх занять.

II етап – реалізація основних функцій викладача в умовах конкретного навчального закладу.

III етап – підсумковий. Включає підготовку звіту, його захист і підсумкове оцінювання результатів практики.

Базами педагогічної практики є ДЮСШ, навчальні заклади та їх структурні підрозділи, які відповідають вимогам програми практики, які забезпечені висококваліфікованими кадрами і відповідають вимогам програми практики відповідних освітньо-кваліфікаційних рівнів.

Перелік документації, яку студент подає на кафедру після завершення практики:

1. Щоденник практики;
2. Індивідуальний план роботи;
3. План роботи кафедри;
4. Сценарій спортивно-оздоровчого заходу у ВНЗ;
5. Планування і зміст роботи наставника академічної групи;
6. Педагогічний аналіз навчального заняття;
7. Лекційний матеріал із закріпленої дисципліни;
8. Плани-конспекти практичних (семінарських) занять /всіх за практику/;
9. Зведений протокол результатів проведеного дослідження (текст теоретичного дослідження, результати тестування, комплекси вправ) проблем фізичного виховання і спорту зі студентами.
10. Протоколи результатів тестування рівня фізичної підготовленості студентів.;

11. Звіт про проходження практики;
12. Характеристика студента-практиканта.

Форми контролю.

Щотижневою формою контролю є ознайомлення керівника практики з усіма опрацьованими матеріалами; самоосвіта, кінцева форма – залік.

Важливою формою **підсумкового контролю студентів** за проходженням педагогічної(виробничої) практики є звітна конференція, що проводиться по закінченню практики. Після закінчення терміну практики студенти звітують перед кафедрою, відповідним підрозділом про виконання індивідуального завдання. Загальна форма звітності студента за практику – це подання письмового звіту у друкованому вигляді. Оформляється звіт за вимогами.

Звіт разом з іншими документами, встановленими навчальним закладом подається на рецензування керівнику практики від навчального закладу. Після доопрацювання та остаточного погодження з керівником практики звіт в друкованому вигляді разом з іншими документами, подається на захист.

Звіт з практики захищається студентом в комісії, призначеній завідувачем кафедрою або заступником декана факультету фізичного виховання і спорту. До складу комісії входять керівники-методисти практики від підрозділу університету і, за можливості, від баз практики, викладачі кафедри, які викладали практикантам спеціальні дисципліни. Підсумки навчальної практики підводяться на засіданні кафедри: підведення підсумків роботи практикантів;

- виявлення досягнень і недоліків у їхній роботі;
- оцінка рівня теоретичної і практичної підготовленості студентів до роботи за спеціальністю;
- оцінка якості роботи з організації практики її керівниками;
- визначення заходів, спрямованих на подальше поліпшення практики.

Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в індивідуальний навчальний план (залікову книжку) студента та враховується стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії.

Основний зміст підсумкового засідання кафедри складають доповіді з узагальнення досвіду роботи студентів з питань проходження практики.

Підсумки педагогічної(виробничої) практики обговорюються на засіданні кафедри спортивно-педагогічних дисциплін та заслуховуються вченою радою факультету фізичного виховання і спорту.

Розподіл балів, які отримують студенти Система оцінювання практики

№ з/п	Вид контролю	Бали
1.	Оцінка фахової підготовки	20
2.	Оцінка володіння методикою викладання	20
3.	Оцінка методичної роботи	10
4.	Оцінка проведених виховних заходів	15

5.	Оцінка психолого-педагогічної характеристики студента або колективу студентів	15
6.	Оцінка письмового звіту і його захисту	10
7.	Оцінка індивідуального завдання	10
	ВСЬОГО	100

3.3. Науково-дослідна практика

Мета і завдання практики

Предметом науково-дослідної практики (підготовка кваліфікаційної роботи) є поглиблення навичок самостійної наукової роботи, розширення наукового світогляду студентів, дослідження проблем практики та вміння пов'язувати їх з обраним теоретичним напрямком дослідження, визначати структуру та логіку майбутньої магістерської роботи. Науково-дослідна практика повинна відповідати напряму наукових досліджень студента магістратури.

Мета практики полягає у:

- закріпленні та систематизуванні теоретичних знань, що одержані студентами при вивченні загальних і спеціальних дисциплін;
- набутті та формуванні у студентів практичних навичок самостійної науково-дослідної діяльності, організації та здійсненні пошуково-дослідницької роботи;
- ознайомлення з основами пошуку оптимальних умов планування, підготовки та проведення педагогічного експерименту і статистичної обробки та оцінки отриманих результатів;
- набутті професійних вмінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час вирішення конкретних завдань;
- підборі та систематизації матеріалів для виконання магістерської роботи.

Згідно з вимогами освітньої програми за підсумками практики студенти повинні **знати**:

- теоретичні основи та методологію застосування методів дослідження, якими користувалися під час практики;
- методичні основи планування, підготовки та проведення педагогічного експерименту;
- методику статистичної обробки експериментальних даних;

вміти:

- обґрунтовувати тему дослідження;
- визначати актуальність дослідження;
- на основі теоретичного аналізу проблеми і оцінки стану їх розв'язання визначати завдання дослідження;
- проводити підбір та аналіз наукової літератури по обраній темі дослідження;
- самостійно планувати та проводити експериментальні дослідження за обраними методиками;
- статистично обробляти отримані дані та аналізувати їх;
- здійснювати підготовку та представляти доповідь за проведеним дослідженням.

Студенти під час проходження науково-дослідної практики мають вирішити такі **завдання**:

- вивчення теоретичних класичних джерел за обраною науковою проблемою, пов'язаною зі спеціалізацією кафедри та відповідно до наукової проблеми дослідження щодо магістерської роботи;
- визначення стану розробки питань обраної наукової проблеми у вітчизняній та іноземній літературі;

- визначення структури та основних завдань магістерського дослідження; оволодіння методикою обробки та аналізу статистичних даних;
- апробація основних теоретичних і практичних рекомендацій магістерської роботи (у формі виступів на конференціях, написанні наукових статей, рекомендацій до органів влади й управління тощо).

Компетентності:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК6. Здатність розробляти проекти та управляти ними

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК2. Здатність розробляти та реалізовувати інноваційні проекти у сфері фізичної культури і спорту.

СК5. Здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури та спорту у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

СК7. Здатність планувати, організовувати та здійснювати самостійні наукові дослідження з проблем фізичної культури і спорту.

СК8. Здатність впроваджувати у практичну діяльність результати наукових досліджень, спрямованих на вирішення прикладних завдань у сфері фізичної культури і спорту.

Програмні результати:

2. Приймати ефективні рішення щодо вирішення проблем у сфері фізичної культури та спорту, генерувати та порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та ресурсні потреби.

3. Вільно обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проектів у сфері фізичної культури та спорту державною та іноземною мовами усно і письмово.

9. Розробляти та реалізовувати наукові і прикладні проекти, спрямовані на розв'язання проблем інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту, а також дотичні до неї міждисциплінарні проекти.

12. Знання методів діагностики моніторингу стану здоров'я спортсменів і осіб, що займаються фізичною культурою.

Організація та проведення практики

Науково-дослідна практика(підготовка кваліфікаційної роботи) магістрів проводиться без відриву від навчання, у вільні від теоретичних занять дні, у 1-3 семестрах (якщо ступінь магістра здобувається за освітньо-професійною програмою). Навчально - методичне керівництво і виконання програми практики забезпечує кафедра спортивно-педагогічних дисциплін та відповідні кафедри університету. Контроль за проведенням практики здійснює завідувач кафедри. Науково-дослідна практика проводиться під керівництвом наукового керівника магістранта в Університеті. Обов'язки наукового керівника практики (керівника випускної роботи):

- Організовує роботу студентів на базі навчальних аудиторій, за потреби погоджуючи із завідувачем кафедрою.
- Бере участь у проведенні настановчої та підсумкової конференцій (засіданні кафедри) з підведення підсумків практики.
- Повідомляє студентам мету, задачі та порядок проведення науково-дослідної практики, а також вимоги до оформлення звітної документації.
- • Контролює проходження студентами практики, дотримання ними встановленого режиму роботи.
- Надає консультативну допомогу студентам під час виконання ними завдань практики та оформлення звітної документації.
- Після закінчення практики приймає звітну документацію та оцінює роботу кожного студента.
- Підводить підсумки практики на засіданні кафедри спортивно-педагогічних дисциплін.

Обов'язки студента-практиканта:

- Бере участь у настановчій і підсумковій конференціях з практики.
- Виконує всі розпорядження керівника практики, дотримується встановленого режиму роботи.
- Виконує всі необхідні види робіт, передбачені індивідуальним завданням практики.
- У встановлені строки надає звітну документацію за результатами науково-дослідної практики.

Структура та зміст проведення практики

Назва практики	Напрямок спеціальності	Курс	Семестр	Кількість тижнів	Кількість		Форма контролю
					годин	кредитів	
Науково-дослідна практика, магістерська робота (проект)	017 «Фізична культура і спорт»	1,2	1-3	8 тижнів	450	15,0	залік

- Основні напрямки досліджень студентів під час проходження науково-дослідної практики. - напрямки наукової роботи відповідають окремим напрямкам по кафедрі спортивно-педагогічних дисциплін факультету фізичного виховання і спорту, а також угодам про наукову співпрацю, що окремо узгоджуються.

Основні цілі та завдання експериментальних досліджень.

Мета досліджень. Конкретна постановка завдання досліджень. Вимоги до проведення експерименту.

- Опрацювання основної та допоміжної літератури по темі дослідження. Пошук та обробка наукової інформації по темі дослідження. Первинні і вторинні інформаційні джерела (довідники, монографії, підручники, посібники, наукові журнали, каталоги, показники). Автоматизовані комп'ютерні системи пошуку інформації (пошук в інтернеті наукової інформації).

- Опанування методик та методів досліджень. Опробування експериментальних методик. Проведення тестувань, опитувань.

- Встановлення впливу на результати дослідження основних та побічних факторів. Послідовність. Використання критеріальних співвідношень.

- Статистична обробка експериментальних даних. Порівняння результатів експерименту. Табличне, графічне та аналітичне представлення результатів експерименту. Комп'ютерна обробка результатів експерименту.

- Оформлення результатів досліджень. Загальні правила та вимоги до представлення результатів наукових досліджень. Використання літературних першоджерел у вступній постановці завдання та при обговоренні одержаних експериментальних результатів. Підготовка ілюстративного матеріалу до виступу. Підготовка матеріалів до опублікування. Висновки до роботи.

- Індивідуальні завдання. Кожний студент одержує напередодні практики "Індивідуальні завдання" чи окремі програми в яких наведено вид роботи та терміни виконання (див. додаток) або це прописано в завданні до магістерської роботи.

- Навчальні посібники.

- Студенти-практиканти під час проходження практики використовують підручники, навчальні посібники, довідники, тощо, які є загальнодоступні, методичні рекомендації. Серед допоміжної літератури на кафедрі є розроблені та апробовані відповідні методичні рекомендації.

- Вміння та навички по завершенню практики

По завершенню науково- дослідної практики, студент повинен

- **знати:**

- а) сучасні методи пошуку наукової інформації;

- б) методики проведення психолого-педагогічних досліджень;

- г) основні прийоми та підходи до підготовки та проведення дослідження

Студенти повинні

- **вміти:**

- а) самостійно планувати та проводити експериментальне дослідження

- б) володіти навиками проведення педагогічного експерименту, передбачених планом дипломної роботи;

- в) обговорювати експериментальні результати;

- г) робити висновки.

Форми контролю.

За результатами науково-дослідної практики проводиться залік який відбувається відкрито перед членами комісії. Атестація за підсумками практики проводиться на підставі письмового звіту та щоденника з практики, оформлених відповідно до встановлених вимог, та відзиву керівника - методиста практики. За підсумками атестації виставляється диференційована оцінка.

Письмовий звіт разом з іншими документами (індивідуальне завдання, відгук), подається на рецензування безпосередньому керівнику - методисту практики від кафедри у термін, який визначається кафедрою та регламентується нормативними й методичними документами з організації і проведення практики. Переданий на кафедру та зареєстрований у встановленому порядку на кафедрі звіт перевіряється керівником - методистом практики від кафедри. Якщо за результатами перевірки звіту виявлено його відповідність вимогам, звіт рекомендується до захисту перед комісією шляхом здійснення напису на титульному аркуші «до захисту» безпосереднім керівником – методистом та завіряється його підписом з позначенням дати здійснення підпису. За результатами перевірки звіту керівник - методист практики від кафедри визначає оцінку, з якою звіт рекомендується до захисту перед комісією.

Після перевірки поданого звіту керівником – методистом практики від кафедри і при наявності позитивної оцінки, звіт з практики публічно захищається студентом на кафедрі перед комісією, яка створюється за розпорядженням завідувача кафедри і складається з викладачів (неменше двох) відповідної кафедри. Оцінка визначається з урахуванням своєчасності подання необхідних документів з практики, якості підготовленого звіту, виконання індивідуального завдання, рівня знань та рівня захисту студента за чотирибальною диференційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалою ECTS, яка характеризує успішність студента.

У разі неподання звіту, характеристики, інших обов'язкових документів або одержання незадовільної оцінки за результатами захисту практики, студент має право на повторний захист протягом 30 днів семестру після проведення засідання комісії з практики. У разі остаточної незадовільної оцінки вирішується питання про неможливість його подальшого навчання. Підсумки науково-дослідної практики обговорюються на засіданні кафедри.

Розподіл балів, які отримують студенти Система оцінювання практики

Після закінчення терміну практики студенти захищають магістерську роботу перед державною екзаменаційною комісією. Оцінка за науково-дослідну практику визначається з урахуванням своєчасності якості підготовленої магістерської роботи, рівня знань та рівня захисту студента за чотирибальною диференційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалою ЄКТС.

№ з/П	Вид контролю	Бали
1.	Оцінка оформлення звіту	40
2.	Якість відповідей студента під час захисту	60
	ВСЬОГО	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література

1. Положення про організацію та проведення практики у Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» від 27 листопада 2019 р. URL : <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-805.pdf>
2. Завгородня Т.К. Науково-пошукова діяльність як важлива умова особистісного становлення майбутніх спеціалістів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія : Педагогіка. Соціальна робота. Вип. 21. Ужгород, 2011. С. 51-54.
3. Завгородня Т.К. Науково-дослідницька діяльність студента як умова підвищення якості освіти та крок до наукової діяльності. *Наука и образование*. Дубай, ОАЕ, 2011. С.112-115.
4. Ковальчук В.Професіоналізм педагога – головна умова забезпечення якості освіти. *Збірник наукових праць Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди*. 2015. С.231-234.
5. Педагогічна практика студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» / Т.К. Завгородня, Л.М. Прокопів, І.В. Стражнікова. Івано-Франківськ, 2013. 60 с.
6. Професійна освіта як складова забезпечення кваліфікованого кадрового потенціалу України: проблеми та шляхи вирішення. *Матеріали парлам. слухань у Верховній Раді України 1 черв. 2016 р.* Серія «Парламентські слухання» / Верховна Рада України, Комітет з питань науки і освіти. Київ: Парлам. вид-во, 2016. 320 с.
7. Товканець Г.В. Університетська освіта : *навчально-методичний посібник*. Київ : Кондор, 2011. 182 с.
- 8.Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи. URL : <http://archive.is/tuQZa>.
- 9.Харківська А. А. Управління асистентською практикою – найважливіший етап практичної підготовки магістрів. URL : http://umo.edu.ua/images/content/nashi_vydanya/metod_upr_osvit/v_17/4.pdf
10. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL : <http://www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
11. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 №2145. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-1917>.